บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยาเสพติดนั้นเป็นปัญหาร้ายแรงของสังคม ซึ่งสาเหตุที่นำไปสู่การติดยาเสพติดประกอบด้วยปัจจัยสองประการ ซึ่งปัจจัยแรกนั้นมาจากปัญหาภายใน ส่วนปัจจัยที่สองมาจากปัญหาภายนอก โดยปัจจัยภายในอาจเกิดจาก ได้แก่ความจำเ็นทางร่างกาย ความเชื่ออย่างผิดๆ ความอยากรู้อยากลอง และอยากสนุกคึกคะนอง หรือเกเรโดยสันดานสำหรับปัจจัยภายนอก อาจได้แก่ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ ครอบครัว และเมื่อผู้ใดติดยาเสพติดแล้วจะไม่สามารถบังคับความต้องการของตนเองได้ไม่ว่าทางกายหรือทางจิตใจ[1] กล่าวคือ การติดยาเสพติดคือ ความต้องการยาเสพติดที่ต้องแสวงหายาเสพติด แม้ว่าจะเกิดผลเสียแก่ร่างกาย จิตใจ สังคม แต่ก็ยังคงใช้ยาเสพติดเพื่อตอบสนองความต้องการของร่างกายกล่าวคือ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายผู้เสพเองแล้ว ยังเป็นสาเหตุสำคัญของการก่ออาชญากรรมมากมายเช่น การทำร้ายบุคคลในครอบครัว ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ และยังเป็นอุปสรรคสำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่างๆทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยเป็นเวลานานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่ระบาดของการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทนั้นอยู่ในระดับที่น่าวิตก

ด้วยปัจจุบันปัญหายาเสพติดได้กลายเป็นปัญหาวิกฤติสำคัญของประชาคมโลก ซึ่งปัญหายาเสพติดในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันออกไป คือ บางประเทศมีปัญหาในเรื่องของการผลิตยาเสพติด การลักลอบการส่งออก การนำเข้า แต่บางประเทศมีปัญหาเรื่องผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะสำหรับประเทศไทยนั้นมีปัญหาทั้งด้านเป็นฐานการผลิต เป็นศูนย์กลางจำหน่ายไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกเนื่องจากการคมนาคมที่สะดวกสบาย ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ปัญหานี้ได้ขยายอย่างรวดเร็ว และมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความมั่งคงของชาติ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และคุณภาพประชากร รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด ซึ่งใช้หลักการแก้ปัญหาแบบองค์รวม (Holistic Approaches)กล่าวคือ ใช้หลักการป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการบำบัดรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษอย่างเด็ดขาด และอาศัยกระบวนการยุติธรรมเป็นเครื่องมือ อีกทั้งประเทศไทยยังได้เป็นภาคีสมาชิก และให้สัตยาบันกับ

---

[1] พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522, มาตรา 4.

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988 (The United Nation Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drug and Psychotropic Substance, 1988) โดยมีผลบังคับอย่างสมบรูณ์ เมื่อวันที่ 1สิงหาคม 2545 มีข้อกำหนดให้ผู้กระทำผิดยาเสพติดต้องเข้ารับมาตรการต่างๆ เช่น การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้กลับสู่สังคมตามปกติ

ดังนั้นรัฐบาล จึงได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังเป็นระบบครบวงจร โดยมีนโยบายในการ ป้องกัน ปราบปราม และ แก้ไขฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์สุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คือรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม นำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับเข้าสู่สังคมตามปกติ กล่าวคือ เพิ่มความเข้มงวดในการในมาตรการปราบปรามและส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้มีการลงโทษ ผู้ผลิต ผู้ค้าอย่างเด็ดขาดแล้ว ยังเน้นการใช้มาตรการป้องกันการใช้ยาเสพติดและการบำบัดฟื้นฟูควบคู่ไปด้วย

มาตรการในการป้องกันยาเสพติด(Narcotic Control) ซึ่งมาจาก "แนวคิดที่ว่ากันไว้ดีกว่าแก้ (Prevention is better than cure)" [2] เป็นมาตรการหนึ่งที่ยอมรับว่ามีความสำคัญมากกว่าการตามแก้ปัญหา ซึ่งฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้กล่าวในพิธีเปิดประชุมรวมพลังระดับชาติ ในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ยุทธศาสตร์สำคัญในการเอาชนะปัญหายาเสพติด ไว้ตอนหนึ่งว่า

"การป้องกันและการปราบปรามยาเสพติดยาเสพติดที่ดีที่สุด คือ การทำความเข้าใจกับคนในชาติให้คนไทยทุกคนสำนึกรู้ถึงภัยอันใหญ่หลวงของยาเสพติด ทำความเข้าใจกับคนทุกหมู่เหล่า ให้ภาครัฐได้เข้าใจและทำความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐ ให้ครูเข้าใจและทำความเข้าใจกับลูกศิษย์ ให้พ่อแม่เข้าใจและทำความเข้าใจกับลูก ให้พระเข้าใจและทำความเข้าใจกับพระ"

ซึ่งการกำหนดกลวิธีการนั้นจะต้องคำนึงถึง "สภาพองค์ประกอบที่สำคัญของปัญหายาเสพติดเป็นหลัก ได้แก่ ตัวผู้ติดยาเสพติด ตัวยา และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะตัวคนจะมุ่งเน้นเป็นกรณีพิเศษ ด้วยการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนมุ่งสร้างทัศนคติ และค่านิยมที่ถูกต้องให้กับประชาชนด้วย"[3]

---

[2] กิติพงษ์ กิตียารักษ์, ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย, พิมพ์ครั้งที่1 (กรุงเทพฯ: สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย(สกว.), 2544), หน้า 51.

[3] บุญญวิจักษ์ เหล่าก่อที, "ปัญหาสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญกับการบังคับบำบัดผู้ติดยาเสพติด ."(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 6.

มาตรการการปราบปรามยาเสพติด (Narcotic Suppreess) เ็นมาตรการที่มีความสำคัญจะขาดเสียมิได้ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งขจัดการค้า การผลิต การลำเลียง ขนส่ง ตลอดจนการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดอื่นๆ โดยใช้การสืบสวนจับกุม ระบบการข่าว การตั้งจุดสกัดบนถนน การตรวจค้นจับกุมและปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เป็นการกำหนดแนวทางการปราบปรามซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. พระราชบัญญัติ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท พ.ศ. 2518
2. พระราชบัญญัติ ป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519
3. พระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
4. พระราชบัญญัติ ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญา พ.ศ. 2545
5. พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
6. พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
7. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 43
8. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

มาตรการการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดหรือการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด(Rehabilitation) เป็นมาตรการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อลดอุประสงค์ของยาเสพติดด้วยการลดจำนวนผู้เสพ โดยมีแนวความคิดที่ว่าถ้าไม่มีผู้ใช้หรือผู้เสพแล้วย่อมไม่มีการผลิตหรือการค้าอันเป็นการลดอุปทานหรือความต้องการยาเสพติด

โดยแต่เดิมในอดีตนั้นมาตรการที่สำคัญที่นำมาใช้แก้ไขปัญหายาเสพติดก็ คือการป้องกัน และปราบปราม (Control and Suppression) เป็นการใช้มาตรการในการดำเนินคดีอาญาตามแบบพิธีหรือตามปกติ ซึ่งปรากฏว่าแม้จะปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดได้จำนวนมากเท่าใดก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถทำให้ผู้ติดยาเสพติดนั้นหายขาดจากการติดยาเสพติดได้ทำให้มีผู้ติดยาเสพติดอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แต่ต้นเหตุของปัญหาอันได้แก่ตัวผู้ติดยาเสพติดนั้นเองไม่ได้รับการเยี่วยาหรือแก้ไข

ดังนั้นแนวคิดดั้งเดิมที่ว่าผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้กระทำผิด ต้องได้รับโทษทางอาญา ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้ผู้ติดยาเสพติดหย่าขาดจากการเป็นผู้ติดยาเสพติดได้ทั้งหมด ซ้ำยังก่อปัญหา นักโทษล้นคุกอีกด้วยแสดงสถิติได้จาก เดือน พฤศจิกายน 2542 มีจำนวนผู้ต้องขังที่ต้องขัง

อยู่ในเรือนจำทั่วประเทศถึง 209,070 คน ซึ่งโดยปกติความจุของเรือนจำมีเพียง 90,000 คน เท่านั้น โดยจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นนี้เป็นผู้ต้องขังคดียาเสพติดถึง 70,320 คน[4]

ในระยะหลังรัฐบาลจึงได้นำแนวความคิดตามหลักอาชญาวิทยา ที่ว่าด้วยผู้ติดยาเสพติดมิใช่อาชญากรแต่เป็นผู้ป่วยมาปรับใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามความเหมาะสมของผู้ติดยาเสพติดแต่ละบุคคลโดยได้ออกกฎหมายมารับรองแนวคิดดังกล่าวอย่างน้อย สองฉบับคือพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 (ยกเลิกพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2543)

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด 2543กำหนดให้พนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหาที่กระทำความผิดยาเสพติด คือ เสพยาเสพติด หรือมีไว้ในครอบครองตามประเภท 1,2 ,5 ตามที่ปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง[5] ไปยังศูนย์ฟื้นฟูเพื่อพิสูจน์ว่าผู้นั้นเป็นผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ โดยมีคณะอนุกรรมการประจำศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นผู้วินิจฉัย หากไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ติดยาเสพติด ก็ให้ส่งตัวคืนให้กับพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป แต่หากผลการตรวจพิสูจน์ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้เสพยาเสพติด ก็ให้เจ้าหน้าที่ส่งตัวนั้นเข้ารับการฟื้นฟูสมมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เป็นเวลาหกเดือน[6]

อย่างไรก็ตามเนื่องจากการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2543 มีหลักการในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเท่านั้น โดยไม่รวมถึงผู้เสพและการกระทำผิดฐานมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือจำหน่ายในปริมาณเล็กน้อยด้วย และยังจำกัดวิธีการฟื้นฟูสมรรถภาพให้อยู่เฉพาะภายใต้การดำเนินการของศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งไม่สามารถปรับวิธีการให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้กระทำความผิดแต่ละรายได้อย่างเหมาะสม รวมตลอดถึงบทบัญญัติดังกล่าวไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกล่าวคือ แนวคิด ขั้นตอนกระบวนการบังคับบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดมีขั้นตอนตามกฎหมายในการบังคับบำบัดรักษาโดยฝ่ายบริหารซึ่งการให้อำนาจฝ่ายบริหารนี้ถือว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องยกร่างเป็นพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545

---

[4] "การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบบังคับรักษาทางเลือกใหม่ของการลดปริมาณคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม," วารสารยุติธรรม ปีที่ 15 เล่ม 3 ปี (พ.ศ. 2543) หน้า 2.

[5] พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2543, มาตรา19.

[6] เรื่องเดียวกัน, มาตรา 21.

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในพระราชบัญญัตินี้ ได้นำมาตรการแทนการดำเนินคดีอาญา (Diversion) หรือเรียกกันว่า การชะลอฟ้อง มาบังคับใช้ในชั้นก่อนการพิจารณาหรือ อันเป็นการหันเหผู้เสพยาเพติดส่วนหนึ่งที่ถูกจับกุมดำเนินคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม โดยบังคับให้เข้ารับการบำบัดรักษา ณ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยกำหนดว่า เมื่อพนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหาที่กระทำผิดฐานเสพยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายยาเสพติดตามลักษณะ ชนิดประเภท และปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวงทั้งหมดนี้ จะต้องตัวส่งศาลภายเพื่อให้ศาล 48 ชั่วโมงเพื่อให้ศาลพิจารณาส่งตัวไปควบคุมตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้เสพหรือผู้ป่วยหรือไม่[7] โดยมีคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้ตรวจพิสูจน์ หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดในกรณีเช่นนี้ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้องไว้ก่อนเพื่อนำตัวผู้เสพหรือผุ้ติดยาเสพติดเข้าโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดโดยมีคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้จัดทำแผนฟื้นฟู[8] ในกรณีที่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพฝ่าฝืนกฎระเบียบ เงื่อนไขหรือข้อบังคับที่กำหนดก็จะมีบทลงโทษ แต่หากการบำบัดเป็นที่น่าพอใจก็จะปล่อยตัวกลับสู่สังคม[9]ในกรณีที่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดผู้ใดแม้จะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาจนครบแล้ว แต่ผลไม่เป็นที่น่าพอใจก็จะกลับไปดำเนินคดีอาญาตามปกติ[10]

จากการศึกษาพบว่าพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ซึ่งมุ่งเน้นในการลดจำนวนผู้ติดยาเสพติดด้วยวิธีการบังคับบำบัดและรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้พ้นจากการติดยาเสพติดโดยให้อำนาจหน้าที่แก่ฝ่ายบริหาร ได้แก่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ รวมตลอดถึงคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่ปราศจากกระบวนการยุติธรรมทางศาล ซึ่งยังมีข้อบกพร่องในบางเรื่อง อันทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นทางข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ เช่น องค์ประกอบในการจับกุมผู้กระทำความผิด ความชอบด้วยกฎหมายในการให้อำนาจคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฟื้นฟูฯในการควบคุมตัว การขยาย ย่นระยะเวลาในการคุมขังผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ระบบการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการ ความพร้อมของหน่วยงานต่างๆ ฯลฯ

---

[7] เรื่องเดียวกัน, มาตรา19.

[8] พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545, มาตรา 22.

[8] เรื่องเดียวกัน, มาตรา 32.

[9] เรื่องเดียวกัน, มาตรา 32.

[10] เรื่องเดียวกัน, มาตรา 33 วรรค 33ว.2

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงสมควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในเรื่องที่เป็นปัญหากฎหมายของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ให้มีความชัดเจนในการบังคับใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการใช้กฎหมายดังกล่าว

1.2 สมมุติฐาน

มาตรการบังคับบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดภายใต้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ยังคงมีปัญหาในการบังคับใช้อยู่หลายประการทั้งในข้อกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติ ดังนั้นจึงสมควรศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค์เหล่านั้นเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ให้มีความชัดเจนและสามารถบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดทฤษฎีและหลักการตลอดจนมาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของประเทศไทยและของต่างประเทศ

2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาการบังคับใช้ในข้อกฎหมายและทางปฏิบัติในพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

3) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ให้เหมาะสมและถูกต้อง

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้เป็นการวิจัยทางนิติศาสตร์มีขอบเขตเนื้อหาวิเคราะห์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาทางปฏิบัติ มาตรการบังคับบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดภายใต้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 และศึกษาเปรียบเทียบการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของต่างประเทศ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎี หลักการ รวมตลอดถึงเกิดวามรู้ความเข้าใจเกี่ยวในระบบการบังคับบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทยและต่างประเทศ

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายภายใต้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ทั้งในทางข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ

3. สามารถนำเอาข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ผลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ไปเป็นข้อพิจารณาหรือแนวทางในการ ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายใช้ให้สมกับเจตนารมณ์

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเอกสาร(Documentary research) โดยการศึกษาและค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศซึ่งได้ค้นคว้ามาจาก บทความ วารสาร เอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชนต่างๆ ข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ รายงานสัมมนา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ โดยข้อมูลดังกล่าวนี้มีแหล่งที่มาจากห้องสมุดต่างๆ เช่นห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เวบไซท์ต่างๆใน Internet เป็นต้น โดยนำเสนอและอธิบายในเชิงความคิดหลายด้าน เช่น แนวคิดเชิงวิพากษ์ เชิงวิเคราะห์ เชิงสังเคราะห์ และในเชิงเปรียบเทียบ